

FIGYELMÉBE AJÁNLJUK!

Előfizetés! Az *Élet és Tudomány* megrendelhető a kiadónál (tel.: 266-9290, fax: 118-6668), a könyvboltban (fax/tel.: 267-2780), illetőleg a szerkesztőségben (fax/tel.: 138-2472, 138-3957), információk, reklamációk: 117-9999.

Internet: web: <http://www.eletestudomany.irisz.hu>; **E-mail:** eletestudomany@irisz.hu

■ KISVASUTAK NAPJAI ■

A Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány sokat tesz azért, hogy megmentse és népszerűsítse a Kárpát-medence kisvasútjait. Kezdeményezésükre 1995-től megrendezik a Kisvasutak Napjai program-sorozatot. Az idén, a Baross Gábor-émlékévben húsz magyarországi kisvasút ünnepel, és csatlakozott hozzájuk a szlovákiai feketebalogi és az ukrán beregzsászi kisvasút. Az első rendezvény Budapesten lesz **április 11-én**, amikor is a MÁV Rt. Széchenyi-hegyi gyermekvasútja az ünnepeket. **Április 18-án** lesz a Baranya megyei almamelléki AEV, **április 25-én** a debreceni Zsuzsi kisvasút napja. **Májusban** négy kisvasútnapot tartanak: **1-jén** Somogy megyében a mesztegyői AEV, **május 2-án** a borsónyi AEV – ez egyben a MÁV Nosztalgia Kft. idénynyitó napja is –, **május 9-én** a lillafüredi és **május 16-án** a Somogy megyei kaszói AEV napját rendezik meg.

■ A TELEVÍZIÓ MŰSORAIBÓL ■

A halálról beszélgetni? Szépen meghalni? E gondolat kételyeket ébreszt az emberben. Márpedig a halálról beszélni kell! Segítséget kell adni ahhoz, hogy az emberek ne tartsák ijesztőnek, félelmetesnek a halált és a halálkést. Ezt vállalta fel Magyarországon is a hospice mozgalom. A film, amelyet az **MTV1** tűzött műsorára, **február 11-én 17.55-kor** a mozgalom filozófiáját ismerteti. Megszólal benne *dr. Polcz Elaine, dr. Pilling János, dr. Hegedűs Katalin* és *dr. Muszbek Katalin*. A film címe: **Meghalni az élet-től körülve.**

Az **MTV2** megismétli **Híres magyar könyvtárak** című sorozatát, amelyet évekként elzött mutatott be. Érdekes felidézni a műemlék könyvtárakat végiglátogató sorozatot összefogó személyiség, az azóta elhunyt *Keresztury Dezso* költő szavait: „Számomra nem csupán régi, ritka, nagy értékű könyvek gyűjteményei ezek, hanem hazai történelmünk, művelődésünk egy-egy közösségének alkotásai és táplálói is. Ezért arra törekedtünk, hogy ne csak a könyveket, de környezetünket, szerepünket is megidézzük.” A sorozatban **február 11-én 11 órakor** a zirci *Reguly Antal Műemlék Könyvtár*ba látogathatunk el.

Gyilkos mezők a címe **A mi 20. századunk** című angol dokumentumfilm-sorozat második epizódjának, amelyben a háború embervesztéseiről esik szó. Hallhatunk arról a megdöbbentő tényről, hogy az első világháborúba több mint húsz országból hetvenmillió (!) férfit hívtak be katonai szolgálatra. Közülük több pusztult el, mint addig bármely háborúban. A dokumentumfilm adásideje: **február 12-e, 20 óra az MTV2-n.**

Olyan címe van az ötrészes amerikai tudományos-ismeretterjesztő film-sorozatnak – **A kaland bővületében** –, mint egy könnyed kalandfilmnek. Pedig igazi tudományos csemege részese lehet az, aki megnézi a század feltalálóiáról szóló sorozatot. Az első epizód, **A Paccard-dinasztia február 13-án 20 órakor** szerepel az **MTV2** műsorán. *August és Jacques Paccard* – apa és fia – úttörő volt a tudomány terén: kutatók és kalandorok ők, akik életük kockázatásával érték el világunk legvégső határait. August és társa elsőként jutott fel a sztratoszférába, Jacques batiszkafájával lemerülve elérte az óceán legmélyebb pontját, a Mariana-árkot.

Felettebb látványos, igazán szórakoztató, ugyanakkor rengeteg ismeret-

tet tartalmazó filmet láthatnak **február 14-én 16.30-kor** a **tv2** műsorán. A **nagy szibériai szürke medve** című brit-amerikai természetfilmet a kutatók elől hosszú ideig elzárt egykori szovjet birodalomban forgatták. Ezért kísérik különös figyelemmel a film készítői is a szibériai állatvilágot.

Megtalált és elvesztett világok címmel folytatja az **MTV2 február 15-én 19 órakor** a *Kolumbuszról* és koráról szóló amerikai dokumentumfilm-sorozatot. Ez az epizód azt a világot keresi, amellyel Kolumbusz először találkozott, miközben a Karib-tenger szigetei között vitorlázott. Évszázadok óta folyik a vita, hol pillantotta meg először a szárazföldet. Ha összehasonlítjuk a hajósok naplóját és mai térképészeti ismereteinket, sok ellentmondást fedezhetünk fel. Amikor Kolumbusz partra szállt, nem tudta, hogy milyen kultúrák, vallások és életmódok ütköznek rövidesen.

■ A RÁDIÓ MŰSORAIBÓL ■

A véges végtelen – A végtelenhez mérd a végest címmel *Vekérdi László* előadását hallgathatják meg **február 16-án 19.05 órakor** a **Bartók**on. A skolasztikusokat vitatkozásra nevelték, mesterségszerűen üzték az érvelést, az összevetést. Az absztrakt tartalomhoz nyelvi pontos fogalmazásra volt szükség. A XIV. században kidolgozott új analitikus nyelveknek a legfőbb feladata az volt, hogy logikai szerkezetükkel közelítsék meg Istennek az emberi képzeletet felülmúló felfoghatatlanságát. Erről szóltak a végtelenre és a határokra vonatkozó finom megfogalmazásai, s bár nem halmazokat és határértékeket említettek, a tudománytörténetek minden tiltakozása ellenére a modern elméleti tudományok művelői az elődeiket vélik felfedezni bennük.

■ KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÁSI PÁLYÁZAT ■

Az idén is meghirdetik a Cholnoky Jenő karszt- és barlangkutatói pályázatát, hogy fellendítsék a barlangokban végzett feltáró és tudományos munka dokumentálását, emeljék a dokumentáció színvonalát és fejlesszék a barlangnyilvántartási rendszert. Egyéni és csoportos pályázók egyaránt indulhatnak. **A pályázat beadási határideje március 16-a.** Cím: a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium Személyügyi és Oktatási Főosztálya, 1011 Budapest, Fő utca 44–50. Jellege: „Cholnoky Karszt- és Barlangkutató”. A pályázattal kapcsolatban további információt ad: KTM Tvh barlangtani osztály, tel.: 202-2520.

■ MÉRNÖKBÁL ■

A Budapesti Műszaki Egyetem központi épületében – régi hagyományt felevenítve – együtt bálozhatnak a magyar mérnöktársadalom tagjai **március 7-én 19 órától**.

*** KITAIBEL ***

*E számunknak a Kitaibel Pál középiskolai tanulmányi verseny anyagát adó cikkei:
Kiút az energetika zsákutcájából*